

Rådet for psykisk helse

Postadresse: Postboks 817 Sentrum, 0104 Oslo

Besøksadresse: Grensen 13, 0159 Oslo

Tlf 23 10 38 80

post@psykiskhelse.no

Bank: 1609.08.79875

www.psykiskhelse.no

Org.nr. 971524499

Rådets medlemsorganisasjoner: ADHD Norge, Aurora - støtteleiing, Bipolarforeningen Norge, FRI - foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold, Hjelpekilden Norge, Hvitte Ørn, Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse - LP, Landsforeningen mot seksuelle overgrep, Mental Helse, Mental Helse Ungdom, Norsk Tourette Forening, ROS - Rådelying om spilletforsyretiser, Spilletforsyretiserforeningen, WSO - Landsforeningen We Shall Overcome, Voksne for Barn, Kirkens SOS, Stiftelsen CRUX, Norges Røde Kors, Fagforbundet, FO - Fellesorganisasjonen, Norsk Ergoterapeutforbund, Norsk Psykiatrisk forening, Norsk Psykologforening, Norsk Sykepleierforbund, Universitetet i Sørøst-Norge, NTNU - Norges Tekniske Naturvitenskapelige Universitet, Universitetet i Åger, Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø.

Oslo 15. Mai 2020

Innspill til revidert nasjonalbudsjett

Bevilgningen knyttet til særlig utsatte grupper i rus- og psykisk helsefeltet tilsvarer i gjennomsnitt ca. 140 000 kroner per kommune. Beløpet ville teoretisk dekket for eksempel en to ukers innleggelse for én person på en akuttavdeling i psykisk helsevern. De kommunale oppgavene og oppfølgingen vil være av en annen størrelsesorden, men i realiteten vil man oppnå lite med et slikt beløp. Det er fint at det er lagt opp til en slik bevilgning, men selve summen er altså ikke i nærheten av å dekke utgiftene. Gapet mellom de som trenger hjelp og de som får hjelp vil bli stort, særlig siden UiOs nye studie viser at det har vært en to til tredobling av angst – og depresjonssymptomer under koronatiltakene¹. Vi står i fare for å ikke kunne hjelpe nye brukergrupper, og vi står i fare for å ikke kunne gi adekvate tilbud til personer vi allerede har etablert at trenger dem.

Antall personer som ringer nødtelefonen med selvmordstanker har doblet seg. Vi er helt nødt til å styrke det systemet vi allerede har på plass for å bremse og forebygge psykisk uhelse og lidelser. Psykisk helsevern i Norge er allerede forstrukket, fragmentert og underfinansiert. I møte med helt nye brukergrupper i dette omfanget står vi overfor en varslet katastrofe. Det viktigste vi kan gjøre er å forebygge utvikling av alvorlige lidelser. Tilgjengelighet og kompetanse må prioriteres i alle deler av helsetjenesten og helsefrivilligheten. Vi må styrke DPSene, sikre lav avvisningsprosent gjennom økt kompetanse og flere ressurser. Lavterskeltilbud må styrkes i alle kommuner. Prognosene for tilfriskning er bedre jo tidligere hjelpen inntreffer. Da må vi vite at folk tør å be om hjelp og at det faktisk er hjelp å få.

Videre ønsker vi å markere vår støtte til krisepakken til sårbare barn og unge. Sårbarhet forsterkes i kriser, og de som allerede sliter med psykisk uhelse, lidelser eller på andre måter er utsatte kan oppleve ekstra belastninger. I tillegg vet vi at mange barn og unge nå har stått i umenneskelige situasjoner med vold og overgrep uten normale strukturer og fristeder rundt seg, og arbeidet med å gi disse barna støtte og reetablere trygge arenaer vil kreve omsorg, tid og ressurser av en ny dimensjon.

Krisepakke til helsefrivilligheten

Helsefrivilligheten er enormt viktig for å forebygge det vi begynner å se tegn på nå, nemlig forhøyet grad av psykisk uhelse, angst og depresjon som kan eskalere. UiOs studie underbygger hvor viktig krisepakken foreslått av NCD-alliansen, FFO og Stiftelsen Dam vil bli.

Smittefaren setter stopper for deler av aktiviteten i de frivillige organisasjonene. Tusenvis av nordmenn opplever at støttetilbud, hverdagsaktiviteter og sosiale møteplasser blir borte. Mennesker med helseutfordringer og funksjonsnedsettelse, og deres pårørende, kjenner på kroppen at helse- og rehabiliteringstilbudet forsvinner. Mange mister gleden det er å stille opp

¹ https://www.nrk.no/norge/ny-studie_-nesten-tredobling-av-angst_-og-depresjonssymptomer-under-koronatiltakene-1.15013478

frivillig for andre. Vi er bekymret for ensomhet og dårligere livskvalitet for alle menneskene som nå blir frarøvet kontakt med medmennesker.

Det er behov for en egen tiltakspakke for helsefrivilligheten, slik at vi kan fortsette å bistå de utsatte gruppene også i tiden som kommer. Vi ber om at det settes av midler til en egen tiltakspakke rettet mot frivillig- og ideell sektor på helsefeltet, som skissert i tidligere innspill.

Det er forespeilet en ny krisepakke i mai. Vi håper at en krisepakke til helsefrivilligheten sikres uavhengig av hvilken prosess det faller inn under.

Med vennlig hilsen
Rådet for psykisk helse

Tove Gundersen
Generalsekretær